

Alcohol-, Drugs- en Medicijngebruik

Informatiekaart voor werkgever

Inleiding

Veel kort ziekteverzuim in bedrijven komt door alcohol, drugs en medicijnen (ADM). Dit heeft gevolgen op het werk: meer verzuim, minder productie en gevaarlijke situaties. Het gaat meestal niet om verslaafden, maar om gewone medewerkers. Denk aan een kater op maandag of een dip na drugsgebruik in het weekend.

Middel / categorie	Recente cijfers NL gebruik (2023/2024)
Alcohol (drinkers)	76,8 % weleens; 45 % voldoen aan richtlijn; 5,5 % overmatig; 7,2 % zwaar
Alcohol (per hoofd)	6,2 L pure alcohol in 2024
Cannabis	~8 % gebruikt in afgelopen jaar; hoogste in 20–29-jarigen (21,5 %)
Ecstasy (MDMA)	11,6 % ooit gebruikt; 4,1 % laatste jaar; 12,4 % in 18–29-jarigen
Cocaïne	7,4 % ooit; 2,4 % laatste jaar
3-MMC	3,1 % ooit; 1,6 % laatste jaar
Lachgas	7,5 % ooit; 0,5 % laatste jaar (dalend)
GHB	1,9 % ooit; 0,3 % laatste jaar; relatief veel incidenten
Verslaving zorg jongeren	7.170 jongeren behandeld (2023); cannabis 41 %, alcohol 18 %

Bron: Trimbos instituut

Jaarlijks overlijden in Nederland naar schatting 70 tot 140 mensen door alcohol in het verkeer. Daarnaast belanden er circa 3.000 mensen in het ziekenhuis na een verkeersongeval waarbij alcohol in het spel is. Er zijn geen aanwijzingen dat het gebruik van alcohol in het beroepsgoederenvervoer hoger of lager ligt dan in andere sectoren.

De combinatie van alcohol en het besturen van een vrachtwagen of bestelbus is echter maatschappelijk onaanvaardbaar. Ook drugs en bepaalde medicijnen verminderen het reactievermogen en vergroten de kans op (bedrijfs)ongevallen. Daarom zijn in de cao Beroepsgoederenvervoer over de weg en de verhuur van mobiele kranen duidelijke ADM-bepalingen opgenomen.

Het bedienen van voertuigen of machines met drank, medicijnen of drugs in je lichaam is gevaarlijk en riskant. In het beroepsvervoer hoort alcohol er niet bij. Wie in het vervoer werkt, rijdt of werkt nooit onder invloed. Dat is de plicht van iedere chauffeur naar zijn bedrijf, collega's, weggebruikers en zichzelf.

Beroepscode 0,0 Promille

De beroepscode 0,0 promille gaat over alcohol, drugs en medicijnen in relatie tot werk. Werkgever en werknemer leggen hierover afspraken vast in het ADM-beleid. Afgesproken is dat gebruik of werken onder invloed niet is toegestaan. Zo is duidelijk wat beiden kunnen, mogen en moeten doen, en kan het bedrijf direct ingrijpen bij problemen.

Lachgas

Sinds 1 januari 2023 is lachgas verboden als drug. Het kopen, bezitten of gebruiken van lachgas voor plezier is strafbaar. Alleen gebruik in de zorg of industrie mag nog. Lachgas kan leiden tot duizeligheid, hoofdpijn of bewustzijnsverlies. Dit maakt het extra gevaarlijk in het verkeer.

Festivals

Op festivals gebruiken veel bezoekers drugs. Vooral ecstasy, cannabis, cocaïne, ketamine en 3-MMC zijn populair. Meer dan de helft van de bezoekers neemt ecstasy. Dit gebruik ligt veel hoger dan gemiddeld in Nederland. Festivals zijn dus plekken waar drugsgebruik duidelijk vaker voorkomt.